

Bolyai Farkas korának jelentős matematikusa volt. **Bolyán** született (ma Szeben megye). Hatéves korától a híres nagyenyedi református kollégiumba járt. Már itt is kitűnt nem mindennapi nyelvi és számolási képességeivel. 17-18 évesen 7 nyelven beszél, ír és olvasott. Tanulmányait később a kolozsvári református kollégiumban folytatta. Meghatározó élményt jelentett számára az a tanulmányút, amelyet 1795 és 1800 között külföldön tett. Első állomás a jénai egyetem, második állomás pedig Göttingen volt, ahol barátságba került korának matematikus zsenijével, Gauss-szal. 1799-ben Erdélybe visszatérve Kolozsváron nevelői állást vállalt, itt született 1802-ben fia, Bolyai János. 1804-ben

Marosvásárhelyen a református kollégium matematika, fizika és kémia szakos professzora lett, ahol ő vezette be a kísérletekkel történő szemléltetést. Derült éjszakákon csillagászati bemutatókat tartott a vásárhelyi polgároknak.

47 éves tanári pályafutása idejére esett a latin tanítási nyelvről a magyar tanítási nyelvre való áttérés. Az általa tartott előadásokon készült diákjegyzetek tanúsítják azokat a próbálkozásokat, amelyeket a magyar természettudományos szaknyelv meghonosításáért tett.

Polihisztor volt. Kora tudományának minden területén nagyon képzett volt, munkássága elsősorban matematikai tárgyú, de technikai találmányok is fűződnek nevéhez. Kályhái például itthoni vonatkozásban előrelépést jelentettek a hő gazdaságos kihasználásában. Szerteágazó tehetségére jellemző, hogy emellett még verseket és drámákat is írt, műfordítással is próbálkozott.

Legfőbb munkája a "**Tentamen**" 1832-ben jelent meg. Ez Bolyai Farkas tudományos munkáinak gyűjteménye és egyben tankönyv. Kora több matematikusához hasonlóan Bolyai Farkast is izgatta a híres párhuzamossági axióma, és ő is megpróbálta levezetni a többi euklideszi axiómából. Miután ez nem sikerült, az axióma helyettesítésével próbálkozott. Bár a párhuzamosok kérdésében nem tudott maradandót alkotni, fiának az érdeklődését talán akaratlanul is ebbe az irányba terelte. A Tentamen függelékeként megjelent **Appendix** c. munkájában Bolyai János olyan általános geometriát épített föl, amely az V. posztulátumot sem nem állítja, sem nem tagadja, hanem mellőzi. A párhuzamossági axióma igaz vagy hamis voltától független, úgynevezett abszolút geometriát dolgozott ki, ami minden idők legnagyobb magyar matematikai teljesítménye.